

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji	2,55 zł.
Z odnośzeniem i w agencjach	2,65 "
Na pocztę, już z odnośzeniem	2,89 "
Kwartalnie w ekspedycji	7,65 "
Na pocztę, już z odnośzeniem	8,87 "
Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu części kwoty abonamentowej.	

OGŁOSZENIA:

na 4 stronie 6 lam. od wiersza mm. lub jego miejsca 15 gr., na 3 str. 30 gr., na 2 str. 60 gr. Dla W. M. Gdańska te same liczby w guldenach. Tłumaczenia i ogł. skomplikowane o 20 proc. drożej. Ogł. z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Terminowego ogłoszenia — — — się nie gwarantuje.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Sobota: Emilji
Niedziela 5 po Ziel. Sw.

CHOJNICE, niedziela, dnia 1. lipca 1928 r.

Słońca wschód 3.40 zachód 20.27
Księżycy wschód 19.02 zach 1.47

O przyczynach zmiany rządu i ustąpieniu marszałka Piłsudskiego?

Ustąpienie marszałka Piłsudskiego ze stanowiska prezesa ministrów było tak nagłe i nieoczekiwane dla wszystkich, że należy zaspokoić ciekawość naszych czytelników wiadomościami połączonymi ze zmianą w rządzie.

Oddawna przebąkiwano co prawda o zmianach w rządzie, tłumacząc je chorobą p. marszałka Piłsudskiego. Ale wieściom tym nie przypisywano poważniejszego znaczenia, ponieważ pogłoski takie były od lat w ruchu w związku z machinacjami partyjnymi. Jeżeli zaś marszałek Piłsudski nie ustąpił, gdy był poważnie chory, to tem mniej można było przypuszczać ustąpienie jego od chwili, gdy zaczął wracać do sił.

Oto na razie podajemy wieści niewyswietlone, obiegające w związku z ustąpieniem marszałka Piłsudskiego i jego rządu.

Oto do „Kur. Pozn.“ donoszą, że powód do zmiany rządu dało poniedziałkowe posiedzenie rządu, na którym marszałek Piłsudski wystąpił z ostrą krytyką wszystkich ministrów, którym zarzucił, że zabezpieczają się na dwie strony, z jednej, by być członkami jego rządu, z drugiej zaś, by przechylać się na rzecz rządów parlamentarnych.

Przynuszać zatem wypada, że te zarzuty, które były niewątpliwie następstwem tarć w łonie rządu, spowodowały zmiany w rządzie.

Objęcie rządów przez ministra Bartla byłoby zatem zapoczątkowaniem ściślejszej łączności rządu ze Sejmem i złagodzenia dotychczasowych rządów dyktatorskich. Pan min. Bartel, we wywiadzie z dziennikarzem duńskim Bøgholmem zapowiadał powrót do parlamentaryzmu, to znaczy do wzmocnienia stosunku rządu do Sejmu, zapowiadał nawet nawiązanie współpracy ze socjalistami. Jesteśmy zdaje się — powiada „Kur. Pozn.“ — w przededniu wyraźnych rządów „centrolewu“.

Dalszą przyczyną przegrupowania się rządu ma być budżet. „Wieczór Warszawski“ powiada, jakoby uchwalony przez Sejm i Senat budżet był niewykonalny i że wobec tego nasuwają się dwie możliwości: albo rząd ustąpi, albo też sprawę rozstrzygnie p. Prezydent Państwa. Obecnie podobno prawnicy łamią sobie głowę nad tem, jak pogodzić niektóre uchwały sejmowe z literą przepisów rozmaitych.

Do „Dzien. Poznańskiego“ piszą, że pogłoski, jakoby budżet miał związek z przesileniem rządowym, są mylne, ponieważ zestawienie budżetu poszło już na maszynę drukarską, a ustawa budżetowa została podpisana tak ze strony p. Prezydenta Państwa, jak i ministra skarbu. Wiadomości „Dzien. Pozn.“ idą w tym kierunku, że ustąpienie p. marszałka Piłsudskiego jest w związku z kilkumiesięcznym urlopem, który lekarze i najbliżsi przyjaciele p. Piłsudskiemu narzucili. Po przebyciu choroby i bardzo ciężkiej pracy musi p. marszałek Piłsudski wbrew swej woli udać się na zupełny wypoczynek i odświeżenie sił.

W związku z pogłoskami o przyczynach ustąpienia rządu zwracają gazety uwagę na to, co ogłasza wyżej wymieniony dziennikarz duński w rządowej polskiej gazecie, wychodzącej w Gdańsku w niemieckim języku „Baltische Presse“. Oto ów dziennikarz miał wywiad z marszałkiem Sejmu Daszyńskim. Na zapytanie dziennikarza, czy obóz socjalistyczny byłby gotów do współpracy z rządem, oświadczył p. Daszyński wymijająco: „Ja nie znam żadnych namacalnych zamiarów rządu. Nie widziałem żadnych bezpośrednich propozycji i czekam na nie“.

Z tych słów marszałka Daszyńskiego wynikałoby to, co wnosi „Kurjer Pozn.“, że przetwo-

rzony rząd p. Bartla pragnie utrzymywać szczerą działalność ze Sejmem i nawiązać nawet stosunki z partją socjalistyczną na co „marszałek Daszyński czeka“.

Najbliższe dni a może już godziny przyniosą nam więcej światła w sprawę nagłego ustąpienia rządu. Bądź jak bądź, jakkolwiek nowy rząd jest prawie ten sam, co poprzedni, to zamiary jego na dalsze rządy wewnętrzne zmieniają się prawdopodobnie bardzo.

Alko! Sejm będzie pracował praktycznie, albo go nie będzie.

Tak mówił pułk. Sławek. — Min. Bartel mówił inaczej. — Z wywiadu przed przesileniem rządu.

Dziennikarz duński dr. Bøgholm zamieścił w czwartkowej „Baltische Presse“ wywiad z przywódcą stron. rządowego, pułkownikiem Sławkiem w sprawie jego stanowiska co do parlamentaryzmu. Pułkownik Sławek dał w tym kierunku następującą odpowiedź: „Rząd musi reprezentować nie partję, lecz naród i dla tego mu simy się trzymać programów państwowych a nie partyjnych. Stronictwo nasze nie jest zatem partyjne, ale składa się z tych wszystkich żywiołów, które pracują dla państwa. Stronictwa socjalistyczne i „Wyzwolenie“ (stronictwo chłopskie p. Dąbskiego również. Przep. Red.) szły do wyborów pod hasłem marszałka Piłsudskiego, a obecnie oszukują swych wyborców i dla tego w razie rozwiązania Sejmu stracą przy nowych wyborach masowo swych wyborców.“

Sejm jest pożyteczny i marsz. Piłsudski będzie występował za jego utrzymaniem, o ile on się ustosunkowuje odpowiednio do spraw państwowych. Inaczej doprowadzimy go do upadku. Nasze stronictwo znajduje się wobec stron-

nictw lewicowych w splendid isolation, (blyszczącym odosobnieniu), ale bo też jest ono tak silnem, że nie potrzebujemy błagać inne stronictwa o współpracę“.

Tak mówił poseł Sławek. Mówił przeciw parlamentaryzmowi, groząc równocześnie Sejmowi. W tym samym czasie minister Bartel mówił do tego samego dziennikarza, że rząd pragnie powrócić do parlamentaryzmu. Mówił zatem coś innego. A równocześnie miał marszałek Piłsudski wystąpić na poniedziałkowym posiedzeniu ministrów z ostrą krytyką przeciw ministrom, że się zabezpieczają na dwie strony, to jest by z jednej strony być członkami rządu Piłsudskiego z drugiej znajdować się w rządzie w charakterze parlamentarnym.

Czy zatem te wywiady o sprzecznych ze sobą poglądach na sposób rządów — nie spowodowały usunięcia się marszałka Piłsudskiego od kierownictwa rządami?

Marszałek Piłsudski a wojsko.

Marszałek Piłsudski odbył jeszcze jako prezes ministrów w gmachu Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych dłuższą konferencję. Na tej konferencji omawiano sprawę ćwiczeń letnich i manewrów wojskowych.

Jak będą wypłacane dodatki urzędnicze?

15 proc. dodatek do pensji dla urzędników wypłacony będzie po ogłoszeniu ustawy skarbowej. Dodatek ten wypłacany będzie razem z pensją co miesiąca, a nie jak dotychczas w dwu ratach kwartalnie. W lipcu wypłata nastąpi w kilka dni po wypłaceniu pensji, albowiem łączne wypłacenie dodatku i pensji ze względów technicznych nie da się uskuteczyć.

ZADAJCIE WSZEDZIE

ŚWIATOWEJ MARKI

„PEPEGE“

POLSKI PRZEMYSŁ GUMOWY T.A.W GRUDZIĄDU.

OBUWIA

SPORTOWEGO
LUDOWEGO
TENISOWEGO

TANIE-TRWAŁE-ELEGANCKIE

IOPON DO ROWERÓW

CENY DETALICZNE

OBUWIE LUDOWE Z PRZYSZYWANĄ PODESZWĄ №35-41 zł. 5.40.
OBUWIE SPORTOWE Z PRZYKLEJONĄ PODESZWĄ №35-41 " 6.50.

Powiększenie Pomorza o 4 powiaty.

Na posiedzeniu komisji administracyjnej został jednomyślnie uchwalony wniosek pos. Langiera o wydzielenie powiatów bydgoskiego, szubińskiego i wyrzyskiego z województwa poznańskiego i przyłączenia ich wraz z m. Bydgoszczą do województwa pomorskiego.

Cziczeryn ma ustąpić.

Według wiadomości z Moskwy ma komisarz bolszewickich spraw zagranicznych ustąpić. Następcą jego ma zostać Litwinow. Przyczyną ustąpienia Cziczeryna mają być zatargi i nieporozumienia ze zarządem byłej czerezwyczałki.

Połączenie się dwóch sanacyjnych partji ze sobą.

W środę wieczorem zakończono prace nad zjednoczeniem ze sobą Partji Pracy i Związku Naprawy Rzeczypospolitej. Nowa organizacja będzie nosiła nazwę: „Zjednoczenie Pracy Wsi i Miast”.

Demokratyczny kandydat na Prezydenta Stanów Zjednoczonych.

Demokratyczny gubernator Al Smith został na czwartkowym kongresie stronnictwa demokratycznego postawiony na kandydata na Prezydenta Stanów Zjednoczonych.

SPRAWY POLSKIE.**Świątokradztwo w kościele św. Anny w Krakowie.**

W nocy na poniedziałek około godz. 3 dokonano w kościele św. Anny w Krakowie kradzieży większ. ilości wotów z ołtarza św. Teresy oraz go tówki w drobnej monecie ze skarbonki kościelnych w łącznej kwocie 562 zł.

W toku dochodzeń ustalono, że sprawca ukrył się w kościele przed zamknięciem a następnie dostał się na zamkniętą dzwonicę, gdzie po czekał do późnej godziny. Teraz po sznurze, który odjął od jednego z dzwonów, opuścił się z chóru na kościół.

Zbrodniarz rozbił 3 skarbonki skrzyneczkowe i 2 szafkowe, te ostatnie przy ołtarzu św. Teresy, skąd zabrał większą ilość drobnej monety. Po tej manipulacji przystąpił do zoperowania ołtarza św. Teresy, gdzie rozbił 2 boczne szyby, środkową zaś otworzył przez wyłamanie zamku i zabrał większą ilość wotów.

Skradzione wota spakował do skórzanej teczki, zabranej poprzednio z pieniędzy ze zamkniętego stolika przy drzwiach wchodowych.

Po dokonaniu świątokradztwa rzeźmieszek przystawił drabinę do górnego okna i opuścił się po sznurze pod główne wejście. Tu odsunął drewnianą zaporę i wybiegł na ulicę.

Pierwszy zbrodniarza zauważył z okna swego mieszkania akademik Boryński i począł go ścigać.

W czasie pościgu sprawca porzucił teczkę z łupem na plantach, uciekając w ulicę Kapucyńską a następnie na Wenecję, gdzie ślad po nim się zatarł.

Odebrany łup zwrócono do kościoła.

O kredytach dla rolnictwa.

Stan pożyczek dla drobnego i średniego rolnictwa stale się wzmaga. Pożyczki krótkoterminowe od 1 maja do 15 czerwca br. wzrosły o 20,4 milionów zł. do sumy 187,1 milionów, pożyczki długoterminowe w listach zastawnych o 9,3 milj. zł. do sumy 76,7 milionów, pożyczki z funduszy budżetowych państwa o 13 milionów do sumy 125 milionów zł.

Na ostatnim posiedzeniu Rady nadzorczej Banku Rolnego wyznaczono 6½ milj. zł. na zapatrzenie rolników w nawozy sztuczne na nasienictwo oraz na cele oświatowe.

ZE ŚWIATA.**Szerzenie pogaństwa.**

W Kijowie odbyła się konferencja związku „Bezbożników”. Mówcy ubolewali, że szerzenie ateizmu czyli niewiary w szkołach jest bardzo utrudnione, ponieważ większość nauczycieli nietylko pogaństwa szerzyć nie chce, ale zwalcza je nawet. Wobec tego konferencja uchwaliła zwrócić się do centralnych władz sowieckich z żądaniem, aby na posady nauczycieli przyjmowano tylko ateistów i aby zwolniono z posad nauczycieli usposobionych religijnie.

Wielki przewrót monetarny we Francji.

Ustalenie franka francuskiego jest dla Francji wielkim wydarzeniem historycznym. Frank bowiem, który przez 125 lat utrzymał się przy kursie 5 franków za dolar a 25 franków za funt szterlingów, traci cztery piąte swej dawniejszej wartości. Frank przechodził upadek Napoleona, przeszedł rozmaite rewolucje zeszłego wieku, przeszedł straszny pogrom z r. 1871 a nie zachwiał się. Potrzeba było dopiero ostatniej światowej wojny, ażeby go zmarnować i zmusić do po zbawienia czterech piątych jego dotychczasowej wartości. Zamiast 5 będzie się odtąd płaciło 25 franków za dolara.

Do kielicha radości z powodu ustalenia kursu franka i uporządkowania tem samem życia

Co piszą gazety o nowym rządzie?

O zmianie rządu piszą gazety mało. Gazety rządowe lub bliski rządowi stojące tłumaczą ustąpienie prezesa ministrów ze stanowiska prezesa ministrów chorobą i koniecznością wypoczynku. Sprawdza się, że gazety rządowe na kilka godzin przed zmianami w rządzie nie jeszcze o tych zmianach nie wiedziały, i nawet ranne środowe numery upatrywały w tych pogłoskach o zmianach w rządzie zwykłe plotki. Prawdopodobnie mało kto zatem wie coś dokładnego o przyczynach ustąpienia rządu. Tyle zdaje się być pewnym, że chodzi tu o ułatwienie pracy rządowi ze Sejmem i Senatem przy nadchodzących ważnych sprawach. Jedno z pism podaje, że rząd przedłoży Sejmowi na jesieni pomiędzy innymi następujące projekty: autonomizacja to jest gospodarze usamodzielnienie kolei, wprowadzenie nowych podatków, poprawa plac urzędniczych, reforma ordynacji wyborczej i

zmiana konstytucji.

Pisze to gazeta, że rząd dla powyższych projektów musi znaleźć odpowiednią większość, albo szukać tej większości w innym składzie parlamentu, czyli w rozwiązaniu obecnego, a szukanie większości w nowym Sejmie.

Gazety niemieckie do zaszłych w rządzie zmian nie przywiązują zbyt wielkiego znaczenia politycznego „Vossische Ztg.” powiada, że skoro marszałek Piłsudski pozostaje w rządzie, i skoro rząd składa się z jego zwolenników, naten czas marszałek pozostanie Głową kierowniczą również w odnowionym rządzie. Dziwi się tylko, że zmiany w rządzie dokonano bez wpływu i po odroczeniu Izb parlamentarnych.

Nowomianowany minister ruchu Alfred Kühn objął urzędowanie w czwartek o 2 godz. w południe, przyjąwszy na posłuchaniu dyrektorów departamentów i naczelników wydziałów.

Dookoła przesilenia rządowego.

Zaprzyśiężenie nowego gabinetu wyznaczono na czwartek godz. 12 w poł.

Pierwsze posiedzenie nowo mianowanego rządu odbędzie się w sobotę o godz. 10 rano.

W razie urlopu premj. Bartla prawdopodobnie zastępować go będzie miaz. Morażewski.

Wyjazd min. Piłsudskiego do Druskiennik nastąpi w początku lipca a w połowie lipca wy-

jedzie premj. Bartel.

Inż. Romocki wyjechał we wtorek rano na otwarcie jakiejś instytucji kolejowej a w międzyczasie przeszedł być ministrem.

Dzisiaj rano wystartował do Bukaresztu pułkownik Beck, celem przygotowania na limanach rumuńskich miejscowości, gdzie marsz. Piłsudski przeprowadzi swą kurację.

Zamknięcie kongresu pacyfistycznego.

W piątek nastąpiło w Warszawie zamknięcie 26 Kongresu przyjaciół pokoju. Przyjęto przedtem szereg rezolucyj. Nasamprzód przyjęto jednogłośnie rezolucję polskiego delegata Tennenbauma o przyspieszenie rokowań handlowych pomiędzy Polską a Niemcami, które dałyby podstawy do prawidłowych stosunków pomiędzy obu krajami. Rezolucja zaznacza, że zawarcie umowy nie powinno być warunkowane względami politycznymi.

Przyjęto dalej rezolucję, zalecającą załatwienie sporu polsko - litewskiego jako stanowiącego groźne niebezpieczeństwo międzynarodowe. Rokowania pomiędzy rządami powinny być przyspieszone przy pomocy tak Ligi Narodów jak i międzynarodowego Biura Pokoju.

Dalej przyjęto rezolucję, uznającą antywo-

jenny projekt amerykański celem ustalenia pokoju jako wielki postęp i wezwano narody, ażeby dzieło rozwoju pokoju popierało przez wyznaczenie stałych funduszy w swych budżetach.

Dalej przyjęto szereg rezolucyj, dotyczących produkcji, przemysłu i handlu materiałami wojennymi, ażeby Liga Narodów wygotowała w tych sprawach dokładny materiał.

Przyjęto w końcu rezolucję, domagającą się popierania prac pokoju w duchu zasad, ogłoszonych w październiku 1927 roku na zjeździe międzynarodowej Unji Przyjaciół Pokoju.

Przewodniczący delegacji p. Hacherlin podziękował w końcu za serdeczną gościnność polską i zamknął zjazd warszawski. W piątek wieczorem o 11 godz. wyjechali delegaci do Krakowa.

Ciężki poród rządu niemieckiego.

Berlin, 28 czerwca 1 godz. w południe. Müller ofiarował centrowcom fotel ministra skarbu, którego nie przyjmują, domagając się koniecznie ministerstwa spraw wewnętrznych.

Gazety berlińskie piszą, że poseł Müller złożył misję utworzenia rządu, o ile nie dojdzie do porozumienia z centrowcami, na co się jednak nie zanosi.

Agitacja rządowej partji na Pomorzu.

Pułkownik Sławek, prezes klubu poselskiego Bezpartyjnego Bloku Współpracy ze Rządem objeżdża główne miasta w Polsce dla organizowania komitetów i zarządów swej partji. W tym celu wybiera się również do Torunia i do Pozna-

nia. Chodzi na Pomorzu przedewszystkiem o wciągnięcie stronnictwa Chrześcijańskich Rolników na czoło tych działaczy, którzyby przygotowywali grunt pod wzmocnienie wpływów stronnictwa rządowego na Pomorzu.

Tymczasowy rząd w Niemczech.

Pomiędzy centrum a socjalistami osiągnięto porozumienie. Utworzony zostanie tymczasowy rząd aż do jesieni. W tym rządzie będzie posiadało centrum tylko jednego ministra w osobie

Guerarda, który będzie ministrem dla okupowanych obszarów i zarazem ministrem ruchu. Później mają zająć w rządzie zmiany.

Proces w Moskwie. — 31 ludzi przeznaczonych na śmierć.

Generalny prokurator sowieckiej Rosji wygłosił w czwartek mowę przeciwko oskarżonym. Jego zadaniem stwierdził ostatni wielki proces istnienie w Rosji organizacji kontrrewolucyjnej, będącej w stosunkach z byłymi posiadzielami kopalń w Rosji, oraz z miarodajnymi czynnikami państw zagranicznych. Z liczby 53 oskarżo-

nych uznał 31 winnymi karv śmierci, w tem 3 techników, dla 20 żądał długoletniego więzienia, zaś dla 2 to jest Niemców inżyniera Otto i montera Badstieberta domagał skazania warunkowego, dla jednego, to jest mechanika Meyera żądał uniewinnienia. Zakończenie rozpraw ma nastąpić w sobotę.

gospodarczego we Francji wsączonych zostało sporo kropli potłunu. Posłom, gdy uchwalali stabilizację nowego kursu franka, zdawało się bowiem niejako, jakoby przereśniali niejako całą świetną historję Francji, złączoną niepodzielnie z frankiem francuskim.

KRONIKA MIEJSCOWA.

CHOJNICE, dnia 30 czerwca 1928 r.

— **Porządek nabożeństwa w farze.** 7,30 Msza św. dla dzieci z nauką polską. 8,45 nabożeństwo niemieckie. 10,30 suma z polskim kazaniem. 12,15 Msza św. 15 Różaniec i zebranie Zywego Różańca. W poniedziałek, o 4 po poł. zebranie Bractwa Matek Chrześc. w farze. Upraszamy o liczny udział.

— **Msze dla dzieci.** Od niedawnego czasu nasz czcigodny proboszcz ks. Makowski wprowadził w niedzielę i święta rano o godzinie siódmej i pół mszę św. dla dziatwy szkolnej. Na mszy tej śpiewają dzieci i ksiądz ma odpowiednie kazanie. Dopóki odbywały się lekcje i dziatwa była pod kontrolą nauczycieli wszystko szło składnie, lecz gdy nastąpiły wakacje, to chyba to nie zwalnia dzieci również od uczęszczania na mszę św. Płknie to ks. Goluński zaznaczył: „Szkoła ma wakacje, lecz Kościół nie”. Cóż bowiem wyrośnie z takich dzieci, które już w zaraniu swego życia nie chodzą na msze św. Nie można jed-

nakowoż winić dzieci, gdyż one nie mają jeszcze jednakoż rozumu, lecz winę w tym wypadku ponoszą wyłącznie i jedynie rodzice. (x)

— **Przegląd koni w Chojnicach.** W ostatniej chwili przypominamy wszystkim właścicielom koni zam. w obrębie gminy m. Chojnic o obowiązku doprowadzenia do przeglądu swych koni urodzonych w roku 1924 i starszych. — Przegląd koni odbędzie się w dniu 2, 3 i 4 lipca rb. o godz. 8-mej rano na Placu Piastowskim. Ci, którzy osobnego wezwania nie otrzymali, muszą doprowadzić swe konie w środę dnia 4. 8. 1928 r. o godz. 8-mej rano. Konie należy doprowadzić z uzdeczkami wzgl. uzdźnieniami i postronkami. Na afisze rozplakotowane w różnych miejscach miasta zwraca się uwagę. Osoby uchylające się od przedstawienia koni swych do przeglądu, podlegają karze.

— **Popularność ubezpieczeń na życie w P. K. O.** Uru-chomiony ostatnio przez P. K. O. dział ubezpieczeń na życie, cieszy się dużą popularnością. Należy to przypisać powszechnemu zaufaniu społeczeństwa do P. K. O. i tanim tarwom ubezpieczeniowym, które są niższe od taryf ubezpieczeń na życie, bez badania lekarskiego, stosowanych w kraju przez inne instytucje ubezpieczeniowe. Idea ubezpieczenia życiowego, jako najlepszy i najkorzystniejszy sposób zabezpieczenia przyszłości swojej i swoich najbliższych, znajduje zrozumienie w sferach naszego społeczeństwa, czego dowodem znacząca i wciąż wzrastająca ilość wniosków na ubezpieczenie, napływająca do P. K. O.

OSTATNIE WIADOMOŚCI.

Nowi wojewodowie.

Wojewodą białostockim mianowany będzie poseł Kościółkowski, a wojewodą wołyńskim szef gabinetu Rady Ministrów, Józefski.

100 tys. złotych skradziono.

W Katowicach włamał się w nocy na czwar tek złodzieje do kasy „Oberschl. Industrieban“ przy ul. Powstańców num. 46, rozpruli jedną kasę ogniotrwałą i otworzyli drugą kasę ogniotrwałą i zabrali około 100 tys. zł. gotówki. Poszkodowana firma wyznaczyła 10 tys. zł. na pochwylenie rabusiów.

Straszny wypadek kolejowy.

W Anglii pod miastem Darlington wydarzyło się straszliwe nieszczęście kolejowe. Wskutek wykolejenia się pociągu zginęło śmiercią 22 podróżnych a 27 odniosło ciężkie rany, Wśród zabitych przeważają kobiety.

Kuba rozpruwacz w Marsylii.

W Marsylii przyaresztowała policja jakiegoś

osobnika, który wabił kobiety w zasadzkę pod płaszczykiem ożenku z nimi, a następnie je mordował w bestjałski sposób, ażeby nasycić swe potworne chuci. Dotąd stwierdzono 6 takich morderstw. Morderca nazywa się Jerome Drat. W domu jego znaleziono pod cementową podłogą parąbane trupy.

Huragany w Japonii. 100 tys. ludzi bezdomnych.

W południowej części Japonii wyrządziły straszliwe huragany niebywałe straty. Równocześnie nastąpiły obniżenia ziemi, które pogrzebały w gruzach mnóstwo domów. Znaczniejsza ilość gmin została odcięta od świata. Kilkaset ludzi straciło życie, 100 tys. ludzi jest bez dachu nad głową.

Złagodzenie doli uchodźców.

W Genewie otwarto konferencję, która opracowuje projekt, dla Rady Ligi Narodów w sprawie położenia prawnego uchodźców w 15 państwach.

1800 ludzi na poszukiwaniu zaginionych w odwiecznych lodach.

Jak obliczono, w poszukiwaniach za zaginionymi w odwiecznych lodach bierze udział 9 okrętów: 3 norweskie, 3 szwedzkie, 2 rosyjskie i 1 włoski. Nadto poszukuje zaginionych 28 samolotów. Poszukiwania za grupą Mariano, która się odłączyła od Nobilego, prowadzi szwedzki statek wielorybniczy u wejścia do cieśniny Hinlopa. Załoga Citta di Milano w Kingsbay postanowiła ustawić statek szwedzki na nartach, ażeby dotrzeć na nim do rozbitków po gen. Nobile.

Wiadomości o Amundsenie były zwodnicze. Ekspedycja ratunkowa dla Amundsena będzie się składała z łamacza lodów pod wodzą badacza krain polarnych, Sverdrupa i majora

Trigve Brana. Okręt weźmie na pokład zaprzęgi psów i będzie poszukiwał Amundsena na wschód od linii prowadzącej od Tromsø w kierunku północno - wschodnim. Samolot francuski może utrzymać się na wodzie w ciągu dni 14, przypuszczając zatem, że pomoc przyjdzie jeszcze w porę Major Penso ma zamiar polecieć w inną stronę, mianowicie między Spitzbergiem a drogą morską, prowadzącą do Grenlandji przypuszczając, że Amundsen musiał wylądować na zachód albo północno - zachód od wysp Niedźwiedzi, poczem kry lodowe zaniósł go w kierunku zachodnim.

Dookoła Nobilego.

Lotnik Lundberg donosi drogą radiotelegraficzną, że o ile otrzyma zapasowe części do samolotu, będzie mógł w przeciągu 2 dni wystartować, zabierając z sobą 2-ch względnie jednego rozbitka z grupy Nobilego.

Policzki gen. Nobile zapadły się, włosy posiwiały zupełnie, twarz pokrywa niegolony od ty-

godni zarost. Generał patrzy dookoła siebie błędnym wzrokiem i nieustannie rozmawia sam z sobą.

Rząd włoski wyznaczył lotnikowi Maddalenie za owocną akcję w ratowaniu Nobilego nagrodę honorową 100.000 lirów.

Starogard. (Za kradzież żyta.) Wyrokiem Izby Karnej Sądu Okręgowego zostali karani w ub. wtorek za kradzież żyta u p. Krenckiego Karczyński Ignacy na 6 miesięcy więzienia Kowalski Aleksander na 1 rok i 1 miesiąc więzienia oraz Olszyński Leon na 4 miesiące więzienia. Kowalski otrzymał większą karę ponieważ dopuścił się ciężkiej kradzieży powrotnej. Oskarżeni do spółki kradli partjami zboże od Krenckiego w początku 1927 roku. Augustyn Kusz nie zjawił się na rozprawie sprawa jego będzie rozprawy osobno. Oskarżał prokurator sądu okręgowego dr. Konieczny. Wszyscy oskarżeni pochodzą ze Starogardu.

Tczew. (Wykrycie wielkich nadużyć.) Prokurator Sądu Okręgowego w Starogardzie p. dr. Konieczny przez kilka dni prowadził dochodzenia w Tczewie przeciwko urzędnikowi szkoły morskiej Neupauerowi. Neupauer został na sku tek dochodzeń aresztowany i osadzony w areszcie śledczym Sądu Powiatowego w Tczewie. Neupauer podejrzany jest o wielkie malwersacje których dopuszczał się jako kasjer szkoły morskiej. Skarb państwa poniósł dzięki sprytnemu oszustowi b. poważne straty. Tajemnicza afera Kasjera Szkoły Morskiej przybiera coraz to szersze Kręgi. Neupauer w celach oszukańczych wszedł w kontakt z pewną firmą gdańską, do spółki z którą przemycił szpampan i spirytus przez zieloną granicę. Skarb państwa poniósł na tych występnych czynach bardzo duże straty.

Kartuzy. (Obłąkana.) W poniedziałek dnia 25 bm. zachorowała nagle na pomieszenie zmysłów pewna kobieta niejaka Socha, około 50 lat stara z ul. Jeziornej, która dotychczas pracowała na kolei. Z powodu silnego napadu obłądki odstawiono chorą wczoraj do Kochorowa.

Chełmno. (Nowy wiceburmistrz.) Zastępcą burmistrza mianowany został p. kapitan rezerwy Paweł Hądzik, kupiec z Chełmna.

Radzyl, pow. grudziądzki. (Hakatyista znęca się nad 70-letnim staruszką.) „Słowo Pom.“ pisze: W Radzynie jest mleczarnia spółkowa, której dyrektorem jest zażarty Niemiec, ośrodek całego rodu niemieckiego na okolicę, nie władający wraz z rodziną, językiem polskim. Spółkowcy są w większości wprawdzie Polakami, lecz częściowo w potrzebie zależni od dyrektora tak, że żaden nie odważy się podnieść głosu, aby nie popaść w niełaskę możnowładcy. Personel mleczarni jest również zupełnie niemiecki. Obchodzenie się z polskim personelem, przywożącym mleko urąga wszelkim nawet dawnopruskim metodom. Ilustruje to dobitnie następujący wypadek, jaki miał miejsce w święto Bożego Ciała. Syn jednego ze spółkowców, który przywiózł mleko, reklamował w grzeszny sposób z powodu nieścisłego zapisania mu do książki dostarczo-

nej ilości mleka. Odpowiedzią dyrektora było uderzenie chłopca w twarz. W kilka godzin później zjawił się jego ojciec, staruszek chory, lat 60 — 70, zdaje się sparaliżowany, imigrant z Ameryki, a ponieważ nie władał językiem niemieckim, zabrał ze sobą tłumacza. Dyrektor zapytany dlaczego tak postąpił z chłopcem, wskazał na drzwi „sofort raus“. Staruszek nie rozumiejąc słów tych, pyta tłumacza, co on chce. Dyrektor nie dając odpowiedzi, chwycił starca za kark i wyrzucił go z biura z taką siłą, że ten padł pomiędzy konwie; nie dosyć na tem, rozjuszony dyrektor doskakuje do niego, znęca się nad nim, kopie go itd. Dolatują i pomocnicy dyrektora, którzy ciężkimi pokrywami od konwi na domiar biją jeszcze starca i byłiby go może zabili, gdyby woźnica, który przywiózł starca, nie był dał z rewolweru strzału na postrach. Sprawa skierowana została naturalnie do prokuratury. Winę za te smutne stosunki ponoszą poniekąd sami spółkowcy, tolerując tak zuchwałego Niemca.

GIEŁDA PIENIĘŻNA.

Dolary Stanów Zjedn. (1 dolar)	8,89 zł.
Franki francuskie (100)	35,19 zł.
Franki szwajcarskie (100)	172,25 zł.
Funty angielskie (1 f.)	43,57
Korony czeskie (100 k.)	26,41 zł.
Liry włoskie (100 lirów)	— zł.
5 proc. pożyczka dolar.	83,00 zł.
6 proc. 19 ¹⁰ / ₂₀	— zł.

Gdańsk (w guldenach.)	
Dolar	5,11 ¹ / ₂
Złoty (100 złotych)	57,48
Przekazy na Warszawę (.)	57,41
100 marek rentowych	122,60
1 funt	24,99

RUCH W TOWARZYSTWACH.

TOW. GIMN. SOKÓL. Jutro w niedzielę punktualnie o godz. 6-jej rano ćwiczenia oddziału żeńskiego i męskiego w koszarach. Czołem, Zarząd.

KÓŁKO ROLNICZE, CHOJNICE. Miesięczne zebranie Kółka Roln. w Chojnicach odbędzie się w niedzielę dnia 1 lipca 1928 r. o godz. 12 w lokalu p. Jazdzewskiego (Restauracja pod Złotym Lwem). O liczny udz. prosi. Zarząd

MĘSKIE TOWARZYSTWO ŚW. WINCENTEGO a PAULÓ. W poniedziałek, dnia 2 lipca br. o godz. 20-tej odbędzie się zebranie Męskiego Tow. św. Wincentego a Pauló w klasztorze. Szan. członków na zebranie to uprzejmie się zaprasza. Goście mile widziani. Zarząd.

LUTNIA. Ostatnia próba dziś, w sobotę w auli szkoły powszechnej i to: o godz. 7 wiecz. dla chóru męskiego, a o godz. 8 dla chóru mieszanego. Przybycie członków w komplecie konieczne. Dyrygent.

Redaktor naczelny: DYONIZY KOWALSKI.

Czołem. Prosimy na wielką rewję sokolą! Prosimy nie zapominać, że jutro w niedzielę odbywa się w Chojnicach wielka rewja sokola. O programie tej imprezy już coś niecoś wspominaliśmy. Niniejszem podajemy jego bliższe szczegóły. A więc w południe ujrzymy na ulicach naszego miasta obrazek, nigdy jeszcze tu niewidziany. Wesele Krakowskie! Chłopcy i dziewczuchy w barwnych strojach ludowych, żydki w jarmulkach i chałatach oraz grajki wiejskie z kobzami i dudami pojadą na wozach drabiniastych wesoło śpiewając. Popołudniu zaś na boisku Lasku Miejskiego sokoli i sokolice będą walczyć o mistrzostwo gniazda, cyklisci wystąpią z popisami w t. zw. rejach kolarskich, odbędą się pokazy gimnastyki zbiorowej i t. p. Różne gry i zabawy dla publiczności będą miłą dla niej rozrywką. A wieczorem na sali Hotelu Engla zespół amatorski odegra wesołą sztukę p. t. „Tajemnice gabinetowe“. Autor sztuki Cyryl Danielewski słynie z humoru i zdolności tworzenia komicznych typów, jeżeli zaś jeszcze dodamy, iż reżyserję przeprowadza talentowany reżyser Teatru Ludowego p. B. Czajkowski, nasze ulubienica na deskach scen. p. Tarkowska oraz u to Czytelnik się przekona iż czekają go na wieczornicy „Sokola“ wspaniałe chwile. Po tem wszystkim nastąpi bal: muzyka i tańce aż do rana. (ch)

Kogo dotyczy amnestja w dziedzinie kar administracyjnych? Jak wiadomo, uchwalona przez Sejm amnestja dotyczy też niektórych kar administracyjnych. W pierwszym rzędzie anulowane zostaną grzywny za handel po godz. 7 wieczorem za handel w niedzielę lub święta, za pobieranie zbyt wysokich cen i t. p. Poza tem darowane zostają kary za niehygieniczne prowadzenie sklepu, jak również za handel wyrobami monopolowymi, jak tytoniem, sacharyną, spirytusem i t. p. Darowane zostaną również kary za handel bez patentów lub z patentem nieodpowiedniej kategorii. Zainteresowani kupcy powinni zwracać się o darowanie kar, gdyż w najbliższych dniach władze administracyjne otrzymają odpowiednie zarządzenia i same dokonają anulowania orzeczeń karnych.

Uwaga rybakom! Dla rybaków powiatów tczewskiego, kościerskiego, chojnickiego, gniewskiego i starogardzkiego Wielkopolskie i Pomorskie Towarzystwo Rybackie urządza w dniu 7 lipca 1928 r. w Starogardzie w lokalu „Hotelu Wiedeńskiego“ o godzinie 11-tej rano lotne zebrania oświatowe z następującym porządkiem dziennym: 1. Powiadomienie obecnych o powstaniu Towarzystwa Rybackiego oraz apel do zawisywania się na członków. 2. Pogadanka na temat „Z dziedziny rybactwa jeziorowego“. 3. Komunikaty od Towarzystwa Rybackiego. 4. Wolne głosy. Ze względu na ważne i bardzo ciekawe kwestje rybackie, jakie będą na tem zebraniu omawiane, prosimy o jaknajliczniejsze przybycie. Rybacy z innych powiatów oraz goście na zebraniu bardzo mile widziani.

Z kina. Kino „Nowości“ wyświetla dziś w sobotę i jutro w niedzielę obraz p. t. „Najsprytniejszy złodziej świata“ z Lucjano Albertinim na czele. Film ten jest u nas już znany. Wyświetlano go przed kilku tygodniami jeden raz i sala była przepelniona. Ze względu na bytność cyrku Medrano jednak zrobiono dwudniową pauzę. Obecnie Dyrekcja Kina puszcza obraz znowu na ekran, spowodowana ogólnem żądaniem publiczności. Film to sensacyjny a zarazem wesoły.

Stan ziemiopłodów na Pomorzu. Stan ziemiopłodów na Pomorzu z wyjątkiem rzepaku przedstawia się naogół dość pomyślnie. Pszenica przetrzymała lepiej od żyta. Żyto znajduje się w okresie kwitnienia. Naogół słoma będzie mała. Sprzęt żyta opóźni się przwoższczałnie o tydzień. Zboże jare t. j. jęczmień i owies zapowiadają się pomyślnie. Paszy będzie pod dostatkiem.

Falszywe banknoty 100-złotowe. W Królewskiej Hucie i Chorzwie pojawiły się fałszywe banknoty 100 złotych. Istnieje podejrzenie, iż banknoty te fabrykowane są w jednym z niemieckich zakładów graficznych na Śląsku niemieckim.

Zabawa letnia Tow. Powstańców i Wojaków. Powstańcy i Wojacy urządzą swą doroczną zabawę letnią jutro w niedzielę. O godz. 12-tej w poł. towarzystwa zbierają się ew kościele na Mszy św., poczem przy dźwiękach orkiestry odmaszerują do Lasku Miejskiego na mały plac sportowy na wspaniały bezpłatny obiad. Po obiedzie członkowie będą strzelali z karabinów wojskowych, dla publiczności zaś gotują się różne niespodzianki. Przedewszystkiem koncertować będzie orkiestra Zakładu Poprawczego. Dalej każdy będzie mógł ubiegać się o nagrody strzelaniem z wiatrówki i t. p. Pragnienie ugasić i siły pokrzepić zdoła każdy przy obficie zaopatrzonem bufecie. Wieczorem odbędzie się zabawa taneczna w „Hotelu Centralnym“. (ch)

W skład syndykatu banków, które z Pocztową Kasą Oszczędności na czele objęły wydaną obecnie 4 proc. państwową pożyczkę premjow. inwestycyjną, wchodzi również Bank Ziemiański w Warszawie.

Zainteresowanie publiczności pożyczką jest niebywałe. Do wszystkich banków przyjmujących zapisy na obligacje napływają zgłoszenia subskrypcyjne w dużej ilości, tak, iż wyłożona do sprzedaży kwota pożyczki zostanie przed oznaczonym terminem pokryta ze znaczną nadwyżką.

Dziesięciolecie odrodzenia polskiej siły zbrojnej. Wkrótce ukaże się pod pow. tytułem wielkiej wydawnictwo jubileuszowe pod redakcją prof. Mościckiego, Dzwonkowskiego i mjr. Bałabana, przy współudziale Biura Historycznego Generalnego Inspektoratu sił Zbrojnych.

Na treść wydawnictwa złożą się trzy części: pierwsza obejmie zarys historyczny wojskowości polskiej od czasów piastowskich do wybuchu wojny światowej; druga przedstawi dzieje ochotniczych formacji polskich, które uczestniczyły w zmaganiach tej wojny i dzieje wojen polskich od 1918 — 1921; trzecia opisze naszą współczesną siłę zbrojną.

Książka zajmie każdego czytelnika, gdyż dzieje przelotne społeczeństwa polskiego w ciągu ostatnich lat kilkunastu będą opracowane szczegółowo, dadzą możliwie pełny i barwny obraz czynów i wysiłków zarówno jednostek jak i całego narodu.

Objętościowo książka zawierać będzie około 600 stron w tem 400 przepięknych ilustracji i planów kolorowych. (A)

Udział straży granicznej w Powszechnej Wystawie Krajowej. Dowódca straży granicznej generał brygady Pawłowski zdecydował również wzięcie udziału przez straż graniczną w przyszłorocznej wystawie w Poznaniu.

W ten sposób straż graniczna na równi z innymi działami administracji państwowej po raz pierwszy wystąpi na widownię publiczną, by pokazać co dotychczas zdziałała.

Dział straży granicznej przedstawiać będzie nietylko dane, odnoszące się do korpusu str. gr. ale zobrazuje też równocześnie i historję granic w Polsce odzyskanej.

Materiał wystawowy po użytkowaniu na wystawie, stanowić będzie podstawę do przyszłego muzeum granicznego. (A)

Z WOJEWÓDZTWA.

Brzeźno, pow. chojnicki. W czwartek dnia 5 lipca 1928 odbędzie się jarmark kramny na bydło i konie.

Dnia 28. 6. 28 r. zmarł po ciężkich cierpieniach nasz najukochańszy synek i brat
ś. p.

Czesław Belzerowski

przeżywszy 6 wlosi życia,

o czym zawiadamia w ciężkim smutku
pograżona

Rodzina.

Pogrzeb z domu żałoby dnia 1. 7. 1928 r.
o godz. 4 po poł. ul. Dworcowa 24.

KINO NOWOSCI

W sobotę 30. 6. i w niedzielę 1. 7. o godz. 8.30

Najsprytniejszy złodziej świata

Wspaniały film sensacyjny w 10 aktach z znanymi
Luciano Albertini, Vivian Gibson i
Hans Mierendorffem. 1415

Od wtorku; Car Iwan Groźny.

Dekretem Pana Ministra Sprawiedliwości z dnia 9. 6. 1928 roku
zostałem mianowany

Notarjuszem.

Z. Syski,
advokat w Czersku.

OSZCZĘDNOŚĆ jest podstawą dobrobytu.

Oszczędności
od 1 złotego począwszy
przyjmujemy i oprocentujemy korzystnie.

Otwieramy

rachunki bieżące i czekowe.

Za zobowiązanie Powiatowej Kasy Oszczędności
odpowiada powiat Chojnicki całym swoim ma-
jątkiem i całą siłą podatkową.

Powiatowa Kasa Oszczędności Chojnice (Starostwo)

Popularnie pewna instytucja pod gwarancją
Tel. 16. powiatu Chojnickiego. Tel. 16.

Oszczędność i praca ludzi wzbogaca

Otwieram z dnem 1 lipca br.
pierwszy skład rowe-
rów i części rowerów.
w Brusach, przy ul. Gdańskiej 5.

Prosząc o łask. poparcie mego nowego
przedsiębiorstwa, kreszę

Z poważaniem 1407
Wiktor Gołuski.

PIANINA

od artystów uznane, premjowane
ZŁOTYM MEDALEM
kupuje się najkorzystniej

w Centrali Pianin Bydgoszcz

Tel 17-38. ul. Pomorska 10. Tel. 17-38

Ceny bezkonkurencyjne.
Dogodne warunki zapłaty.
Zastępstwo: Łódź i Lwów.

Baczność! Głuchawi!

Najnowszą zdobyczą wiedzy

jest bezsprzecznie nasza kapsułka słuchowa, uznana i
polecana przez pp. lekarzy. Nosi się wygodnie w uchu
przy wszelkiego rodzaju zajęciach. Wynalazek inżyniera
który od samego dzieciństwa cierpiał na przytępiony
słuch. Liczne listy dziękczynne. Przedstawiciel nasz
udziela bezpłatnie informacji i przyjmuje zamówienia
dnia 4. 7. w Tezowie hotel Centralny, 5. 7. w
Starogardzie hotel Wiedeński, 6. 7. w Choj-
nicach hotel Bristol, 7. 7. w Grudziądzu hotel
Królewski Dwór.

Kapsułka słuchowa sporządzona być musi według
małżowiny usznej, wobec czego zechcą reflektanci zgł-
ścić się osobiście. „Herba“, Poznań, Zwierzyniecka 1.
Generalna Reprezentacja „Hörkapsel“ Ges. m. b. H.
Wrocław.

Kupujemy wagonowo
siano prasowane
2 i 3 gat. ewentl. siano zepsute
jednak nadające się na opakowanie, oraz

słomę prasowaną.

nadająca się na opakowanie i upraszamy o oferty
do „Par“, Poznań, Aleje Marcinkowskiego
11 pod nr. 26, 37.

Nadeszły już
losy do III. klasy 17. Loterii Państw.
ostatni termin wykupienia 6 lipca 1928 roku
Kolektura Loterii Państwowej
w Chojnicach telefon 243.

Chorzy na płuca

Tysiące już wyleczonych!

Zatądajcie natychmiast książkę, omawiającą
moją
nową sztukę odżywiania
która już wielu uratowała. Może być stoso-
waną przy zwykłym trybie życia i przyczynia
się do szybkiego zwalczania choroby, nocne
poty i kaszel znikają, waga ciała zwiększa się
i stopniowy proces wapnienia uleczają chorobę.

Powagi

na polu wiedzy lekarskiej potwierdzają sku-
teczność mojej metody i chętnie ją stosują. Im
w cześniejszej rozpoczyna się stosowanie mojego
sposobu odżywiania tem wyniki są lepsze.

Zupełnie darmo

otrzymacie moją książkę w której zawarte są
wiadomości naukowe, ponieważ mój na-
kładka wysyła gratis tylko

10,000 egzemplarzy

przeło napiszcie natychmiast, abyście się
stali również szczęśliwymi odbiorcami.

Georg Fulner, Berlin - Neukölln
Ringbahnstrasse 24 Oddz. 610.

Proszę nie zapomnieć

EOS EXTRA

dla kolorowego obuwia

EOS-WERK. Gdańsk.

Pięgi Obelgę

zółte plamy
opaleniznę
usuwa pod
gwarancją
aptekarza J.

Gadebuscha.

„Axela“ krem od ple-
gów pół stoika 2,50 złotych
cały s. 4,50 zł. do tego
mydło „Axela“ 1 kaw. 1,25 zł
3 kaw. 3,50 zł. Do nabycia
w następujących drogerjach
i aptekach:

Apteka K. Zak, Chojnice
Br. Hubert, Chojnice
Fa. Paetzold, właśc. Kloskowski
Chojnice, Rynek
K. Tarkowski, Chojnice
St. Wawrzynowicz, Tuchola
Drogerja pod Aniołem
E. Wendt, Kościerzyna, Apteka
J. Naatz, Sępólno, Apteka pod
Białym Orłem i drogerja
Maksymilian Wenda, Brusy.
St. Sójceki, dawn. K. Hubert,
Kościerzyna,
Centralna Drogerja.

Zł 3000

wypożyczyć za posadę
150 złotych miesięcz.

Pis. of. do Dziel. Pom.
pod „150“.

Wojazera

na stałą posadę z dobrimi
świadectwami za złożeniem
kaucji lub gwarancji

przyjmie
Fa. „Fotorama“
właśc. M. Krüger.

Kucharka

może się zaraz zgłosić.

Restauracja Westerski
Chojnice.

Pielegnowanie włosów

Shampooon do mycia głowy.

Wielki wybór

„Elda“, „Dr. Lustra“, z czarną
główką“, „Nessib z rumian-
kiem“, „Maiflor“, „Baya“
w oryg. opakowaniach oraz
inne gatunki znane z swej
dobroci poleca

Perfumerja Drogerja

Bracia Hubert

Chojnice, Gdańska 18.
Tel. 219.

warsztat krawiecki

ul. Strzelecka 17.

Na sprzedaż

2 kompl. urządzenia
kuchenne

2 wielkie stoły

1 wielkie lustro

2 lampy gazowe

1 żelazne łóżko
dziecięce

1 żelazny piec

2 balje do bielizny

1 lampa naftowa

1 krzesło i

1 kosz dla niemowląt

Łądkowski, skład skór
Rynek 22.

Prima nowe angielskie matjasy

poleca
Jan Pański, Brusy

Niniejszem podaje do ogól-
nej wiadomości, iż mogę
dostarczać P. T. klientom
z ul. Warszawskiej
i Dworcowej

codziennie świeże mleko

po cenie 26 gr.

plus 3 gr. za przewóz, po-
cząwszy od 1 lipca br.

Łask. zgłoszenia przyjmuje

Handel mleka i nabiału

Piotr Szachtsznajder,
Warszawska nr. 7

Róże

dziennie świeżo ciete

poleca

K. Błaszczuk

szosa Gdańska.

CHOJNICE.

— Odprawa celna transportów kolejowych. Ukaże się niebawem rozporządzenie Ministerstwa Skarbu w sprawie odprawy celnej towarów wywozonych zagranicę kolejami. Rozporządzenie powyższe ma na celu uproszczenie odprawy towarowej. Towary wywożone z wolnego obrotu zagranicę kolejami w wagonach, zawierających towar jednolity i wolny od cła wywozowego mogą być odprawiane na zasadzie ustnego zgłoszenia. Pisane zgłoszenie niezbędne jest natomiast przy odprawie przesyłek zawierających towary różnorodne, a podlegających cłu wywozowemu, oraz przesyłki, których wywóz wymaga osobnego potwierdzenia. W razie, gdyby wagon wchodzący w skład zgłoszonej ustnie przesyłki wymagał szczegółowej rewizji, urząd celny żądać może pismennego zgłoszenia przesyłki.

Wywozący, którzy chcą wysłać potwierdzenie wywozu na zasadzie ustnego zgłoszenia winni załączyć do kolejowych dokumentów wywozowych uzupełnione według wzoru potwierdzenie przywozu oddzielnie dla każdego wagonu. Potwierdzenie wywozu może być wydane wywozującemu tylko jeden raz. (A)

— Przepisy o posiadaniu broni. Ministerstwo spraw wewnętrznych poleciło, aby pozwolenia na posiadanie broni palnej, małokalibrowej, używanej do celów sportowych, były wydawane bez trudności, o ile starający się o broń dają rekompensację, że nie użyją jej do celów niedozwolonych. Nieletni pozwolenia wydawane być mogą tylko za poręczeniem rodziców lub opiekunów.

Wymieniona broń może być używana w zasadzie tylko do strzelania do tarczy, noszenie broni poza strzelnicą, lub poza domem dozwolone jest tylko w futerałach i nienabitej. (A)

— Odbywanie aplik. sąd. przez urzędników. Ostatnio Prezydium Rady Ministrów wyjaśniło, iż w myśl postanowień art. 29 ustawy o państwowej służbie cywilnej urzędnikowi można zezwolić na odbywanie bezpłatnej aplikacji sądowej, o ile władza uzna, że zajęcie to nie będzie mu przeszkadzać w ścisłym wykonywaniu czynności urzędowych. (A)

— Godziny urzędowania w biurach straży granicznej. Rada Ministrów ustanowiła godziny urzędowania w Dowództwach i oddziałach granicznych od godz. 8-mej do 15-tej, w soboty zaś od godz. 8 do godz. 13 m. 30. (A)

— Państwowa odznaka sportowa. Celem podniesienia sprawności fizycznej wśród jaknajszerszych warstw społeczeństwa ustanowiona będzie państwowa odznaka sportowa. Prawo o ubieganie się o odznakę posiada każdy obywatel polski nieposzlakowany na honorze i czyniący zadość wymaganiom wieku i lekarskim. Program zawodów o państwową odznakę sportową obejmuje 6 wyczynów z różnych dziedzin sportu, wybranych dowolnie i dostosowanych do kategorii wieku.

Odnakę udzielać będzie specjalna Komisja Państwowej Odznaki sportowej. (A)

— Medal za ratowanie ginących. Prezydent Rzeczypospolitej zatwierdził specjalnie odznaczenie t. z. „medal za ratowanie ginących“ w celu nagrodzenia specjalnych zasług przy ratowaniu tonących oraz ofiar katastrof żywiołowych.

Odnaka ta może być nadawana wielokrotnie, oznaczeni otrzymują ją bezpłatnie. Medal ten wykonany jest ze srebra, z jednej strony widnieje na nim napis „Rzeczpospolita Polska“ z drugiej zaś wieniec 6 liści dębowych i słowa: „Za ratowanie ginących“. (A)

Z WOJEWÓTZA.

Czersk. (Trojaczki.) W tych dniach porodziła żona gospodarza p. Kręskiego, wyb. Złotowo trojaczki, mianowicie dwóch chłopców i dziewczynkę. Tak matka jak i noworodki znajdują się przy dobrym zdrowiu. (e)

Sępólno. (Strajk robotników budowlanych.) Dnia 25 bm. zastrajkowało dwudziestu kilku robotników zajętych przy budowie gmachu starostwa w Sępólnie, który domagają się podwyższenia płacy wedle obowiązującej taryfy — albowiem robotnicy ci do tej pory pobierali wynagrodzenie w kwocie 50 gr. za godzinę. Sprawę tego strajku zainteresował się miejscowy p. starosta, który odbył już konferencję z pracodawcami i

jest nadzieja, że strajk ten niebawem zostanie zlikwidowany i to pomyślnie dla robotników.

Dąbrowa pow. Sępólno. (Utworzenie Towarzystwa Powstańców i Wojaków.) Z inicjatywy p. Ściegłennego, komisarza straży granicznej z Kamienia zostało zorganizowane w naszej miejscowości towarzystwo Powstańców i Wojaków.

Zebrań odbyło się d. 24 b. m., ja kłemu przewodniczył p. komisarz Ściegłenny, marszałkami byli p. Chylewski i Młynarczyk, sekretarzem p. Talaśka.

We wstępnym przemówieniu p. kom. S. w krótkich i treściwych słowach nakreślił cele i zadania towarzystwa przysposobienia wojskowych a głównie tow. powstańców i wojaków, poczem przystąpiono do wyboru zarządu, do jakiego wszedł: jako prezes tow. p. Chylewski Wawrzyniec, wiceprezes Dzik Edmund, komendantem został p. Szlke Franciszek, zastępcą p. Szlom Franciszek, sekretarzem p. Talaśka Alojzy, strażnik graniczny, referentem oświatowym p. Eklert Herman, nauczyciel, skarbnikiem p. Młynarczyk Franciszek. Do komisji rewizyjnej wszedł p. Buława Maciej, p. Gbur Kazimierz i p. Szochowski Zacharyasz.

Zebrań zostało zakończone odśpiewaniem „Roty“.

Do towarzystwa zapisało się 25 członków. (A)

Warlubie, pow. świecki. (Straszny czyn obłąkanej.) Niejaka Racinińska, deputatka, w tych dniach dopuściła się strasznego czynu. W niedzielę, dnia 24 bm. bawiło się na podwórzu trzyletnie dziecko p. Kęsikowej, na które rzuciła się obłąkana Racinińska. Chwyciwszy dziecko za ręce z całą siłą zaczęła ciągnąć je do studni, poczem rzuciła ma leństwo do 9 mtr. głębokiej studni. Wszelki ratunek nie odniósł rezultatu, lekarz stwierdził tylko śmierć. Racinińska zostanie odwieziona do zakładu dla obłąkanych w Świeciu.

Starogard. (Katastrofa samochodowa.) U zbiegu najbardziej ruchliwych ulic Gdańskiej i Hallera spadł pod koła samochodu wojskowego 20 letni rowerzysta Ferdynand Ziemian. Skutek wypadku był straszny. Koła samochodu przejechały nieszczęśliwemu przez część głowy, rzywając skórę po uszy. Ofiarę własnej nieostrożności, przewieziono w stanie beznadziejnym do szpitala.

Ośleczno, pow. starogardzki. (Śmierć w jeziorze.) W ubiegłą niedzielę podczas przejażdżki łodzią na jeziorze Starzyńskim utonął niejaki Józef Koralewski z Ośleczna. Nieszczęśliwy wypadek wypadnięcia z łodzi wydarzył się w chwili, gdy K. zmieniał z swoim kolegą miejsce przy wiosłowaniu. Przestrzega się wszystkie osoby nie umiejące pływać, aby się zachowywały podczas przejażdżki łodzią jak najostrożniej.

Kościerzyna. (Wykrycie sprawców kradzieży.) W związku z dokonaniem włamaniem w nocy z dn. 15 na 16 bm. do mieszkania Fr. Tycy w Linińskich górach pow. kościerskiego, gdzie złodzieje skradli 2500 zł. gotówką oraz różne przedmioty wartości 1225 zł — wdrożone dochodzenia policyjne doprowadziły do aresztowania sprawców. Przeprowadzona rewizja u gospodarza Gruski w Linińsku dała pomyślnie rezultaty, albowiem znaleziono tam skradzione przedmioty, rzecz oczywista, bez gotówki. Aresztowano niejakię Nowickiego z Człostchowy, przebywającego u Gruski i samego Gruskę — których odstawił wódczom sądowym w Kościerzynie.

Kamienia Szlachecka powiat pomorski. (Pożar.) Dnia 24 bm. wybuchł w niewłaściwy sposób pożar u gosp. Józefa Ślawickiego. Spalił się doszczętnie budynek mieszczący w sobie stodołę, chlew oraz mieszkanie. Z powodu niskiego ubezpieczenia poszkodowany ponosi poważną stratę, tem więcej, że spaliło mu się sprzętów domowych i odzież za około 2000 zł, a które nie były wcale zabezpieczone.

Gdynia. (Awantura w porcie.) Dnia 25 bm. o godz. 21-ej kilkunastu osobników walęjąc się po porcie zaczęli przechodzić, wszczynając z nimi bijatykę Patrol Policji Państwowej aresztował jednego z nich, co wywołało zmianę frontu przeciwko policji. W toku starcia aresztant zbiegł i ze swymi 5-cio ma towarzyszami ukrył się na statku handlowym niemieckim w kanale. Opryszki, zapałeni w noże i sztylety, wzięły wobec policji groźną postawę; trzeba było zawezać pomocy z rezerwy Komisarzatu P. P.

Po przybyciu kilku funkcjonariuszy P. P. wraz z policją portową wkroczone na statek. Gdy przeciwnicy widzieli że dla nich ratunku nie ma, 2 skoczyło do wody a 3 zdołano rozbroić. Płynących po kanale wyciągnęła załoga holownika „Ursusa“, który przybył policji w pomoc, pod przewodnictwem p. kapitana Antoniewicza.

Jak się dowiadujemy, p. inżynier Jaworski, przejeżdżając ulicą Portową stał w swój prywatny samochód Policji do dyspozycji, przez co przyczynił się do szybkiego przybycia pomocy zagrożonym policjantom.

Fakty tego rodzaju wskazują na to, że Policja nasza powinna być wyposażona w środki lokomocyjne, a przede wszystkim pożądanym byłoby zaprowadzenie policji konnej, aby mogła na każde wezwanie szybko interwenjować.

Napromek pow. lubawski. (Porażony gromem.) Dnia 23 bm. o godz. 14. podczas burzy, udrzył grom w rolnika Józefa Lodowskiego, zamieszkałego w Napromku, który na podwórzu stojąc na krzeselku przywiązał do słupa linkę do suszenia bielizny. Grom uderzył najpierw w słup, a następnie w L., przechodząc przez lewą rękę, lewy bok korpusu i prawą nogę, przyczem obuwie zostało zupełnie podziurawione. Krzeselko na którym L. stał zostało rozplatane. Lo dowski przez dłuższy czas był bez przytomności, nie dawał wogóle żadnego znaku życia. Dopiero po zastosowaniu sztucznego oddychania przez będnącego na miejscu poster. Mierzyńskiego, odzyskał L. przytomność. Wezwany z Lubawy dr. Brasse zaopatrzył L. i wyraził nadzieję, że porażony powróci do zdrowia.

Brodnica. (Zjazd burmistrzów Pomorza.) W Brodnicy odbył się zjazd koła związku miast pomorskich. W zjeździe wzięli udział niemal wszyscy prezydenci i burmistrzowie miast pomorskich. Obradom przewodniczył prezydent miasta Grudziądz p. Wiodek. Zjazd powziął szereg uchwał m. in. 1) Zjazd zaleca miastom pomorskim przystępowanie do Banku Gospodarstwa Krajowego w charakterze udziałowców, 2) Zjazd zaleca zwrócenie się do polskiego Instytutu wodociągowo-kanalizacyjnego, związku gospodarczo-gazowego i związku elektrotechnicznego o roztoczenie nadzoru technicznego nad zakładami miejskimi, a mianowicie wodociągami, gazowniami i elektrowniami. 3) Zjazd zaleca miastom pomorskim zwrócenie się do Związku komunalnego w Poznaniu o roztoczenie nadzoru i przeprowadzenie rewji w kasach miejskich. Poza tem zjazd omawiał sprawę reorganizacji miejskich kas oszczędności, sprawę ustalenia jednolitej taryfy opłat targowych i inne. Po południu miasto Brodnica podejmowało uczestników zjazdu obiadem, po którym nastąpiło zwiedzenie miasta a w szczególności pięknie położonych ogrodów i parków miejskich.

Pelplin. (Jarmark.) W ubiegłą sobotę odbył się w Pelplinie jarmark na bydło i konie. Z powodu deszczu ruch był mało ożywiony. Za konie płacono 250 1000 zł, a za krowy 150-500 zł. (a)

— (Pierwsza Komunia św. w szkole Wydziałowej.) Przyjęcie dzieci do I. Komunii św. miejscowej szkoły Wydziałowej odbyło się w niedzielę 24 bm. Ze szkoły wyruszyła procesja z księdzem kierownikiem na czele, przy odgłosie trąb i pieśni „Kto się w opiekę“, do kaplicy św. Józefa. Piękne pienia podczas nabożeństwa wykonał chór tow. św. Cecylii. Pięknie i podniosłe, kazanie wygłosił ks. Wróblewski. Dzieci przystępujących do Stołu Pańskiego, było 21. (a)

— (Ceny targowe.) Na ostatnim targu z dnia 23 bm. ruch był bardzo ożywiony, a ceny były następujące: prosięta za parę 45-70 zł, masło za funt 2,30-2,50 zł, jaja za mendel 1,40-1,50 zł, kury za sztukę 6,00 zł, twaróg za funt 0,30 zł, cebula świeża za paczek 0,40 zł, rzodkiew 0,20 zł, pomidory 0,20 zł, kwiaty w doniczkach 0,50-0,80 zł, sztuczne kwiaty 0,25 - 100 zł, ogórki za sztukę 1,20 zł, agrest 60 zł, szparagi za paczek 1,80 zł, sałata za główkę 0,10 stędem śledzi za 1,00 zł. (a)

— (Tradycyjny obchód wianków.) Starym zwyczajem odbył się w naszej miejscowości tradycyjny obchód wianków. Ze zachodem słońca, mimo zimna, zaczęły napływać do naszej Wierzycy fale ludzi aż w końcu zamrowiło się od głumu. Otóż uroczystość ta wypadła wspaniale, a do jej upiększenia, znacz-

nie się przyczyniły pomysłowe okładki reklamowe i wianki rzucające na wodę, które płynęły majestatycznie, przy odgłosie pieśni chóru miejscowego Gimnazjum. Uroku dodawały sztuczne ognia i iluminacja. W ogrodzie p. Pruska koncertowała orkiestra Powstańców i Wojaków. Ruch w tym dniu na ulicach był ożywiony aż do północy. (a)

— (Pokąsana przez psa.) W ubiegłą niedzielę, pokąsana pies idącą na ulicy uczennicę miejscowej szkoły Wydziałowej Rany pokąsanej są dość dotkliwe. (a)

— (Kradzież szynki.) W ostatnim czasie zakradł się złodzieje do wędzarni p. L. Ze znajdujących się tam szynki, skradł złodzieje dwie i się ulotnił. (a)

— (Pokaz koni.) W piątek 22 bm. odbył się w naszej miejscowości pokaz koni, w celu przepisowej rejestracji przez Pomorską Izbą Rolniczą z Torunia. Ilość sprzedanych koni, była wielka.

Barłóžno. (W rocznicę poświęcenia sztandaru.) Miejscowe tow. Powstańców i Wojaków obchodziło rocznicę poświęcenia swego sztandaru bardzo uroczystie. Po południu odbyło się ostre strzelanie na strzelnicy w którym wzięli również udział placówki: Klerwałd i Wielawandowo. W lasku druha Piątka odbyła się wielka zabawa ludowa na którą się złożyło, strzelanie o nagrody, koło szczęścia, poczta japońska i t. K. Concertowała orkiestra miejscowego S. M. P. Wieczorem odbyła się zabawa taneczna. (a)

Skórcz. (Z Czerwonego Krzyża.) W niedzielę 24 bm. urządził miejscowy Czerwony Krzyż tegorocznią zabawę letnią, na wycieczkowem miejscu Rysowiu. Licznie zebrana publiczność bawiła się doskonale w gry, loterję, i różne tegorodzaju rozrywki, przy miłych dźwiękach muzyki. (a)

Z DALSZEJ POLSKI.

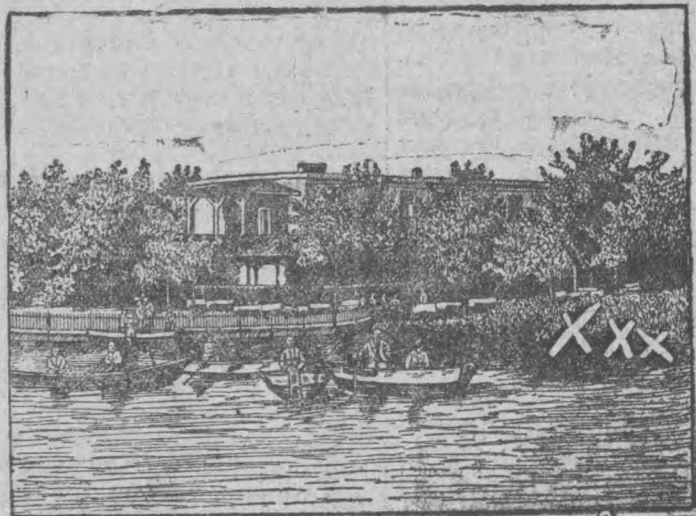
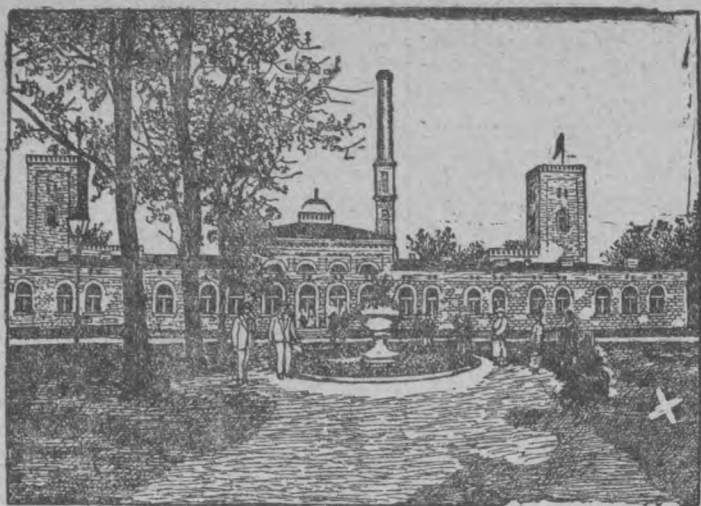
Katowice. (Skutki zgubego nałogu.) Niejak Antoni Dudek z Katowic, znany jako nałogowy morfinista, dopuścił się w ub. r. kilkudziesięciu kradzieży, aby tym sposobem zdobyć środki na morfinę. Po wykryciu jego sprawek, policja osadziła go w więzieniu, gdzie dotąd przebywa, od czasu do czasu sprowadzany do sali sądowej na rozprawę. Dnia 21 czerwca pierwsza izba karna S. O. w Katowicach znów skazała go za dwa wypadki kradzieży na 8 miesięcy więzienia co stanowi łączną karę z jego poprzedniemi wyrokami 2 lata i 5 miesięcy więzienia.

Lwów. (Zwyrodniałe kobiety.) „Wiek Nowy“ donosi, że w Przysiółku Bohrowiec koło Jereńcza zdarzył się barbarzyński wypadek sturtorowania dziesięcioletniej przez 3 zwyrodniałe kobiety. Ottona Klimowiczowa, żona wójta gminy Jammo podejrzewała swojego męża, iż utrzymuje stosunek miłosny z 16-letnią służącą Wesółską, Na spółkę z swą siostrą i matką poddały Wesółską torturom przypiekając jej ciało rozpalonym haczykiem, zmuszając ją w ten sposób do przyznania się do winy. Następnie prawie przez dwa dni trzymały ją w zamkniętej izbie na wpół przytomną, skąd dopiero na skutek interwencji władz przewieziono nieszczęśliwą do szpitala, gdzie walczy ze śmiercią. Kobiety aresztowano i odstawiłono do dyspozycji władz sądowych.

Warszawa. (Szofer bez serca.) Rozwydrzenie warszawskich szoferów przekracza granicę. W nocy z niedzieli na poniedziałek, jadący z nadmierną szybkością samochód wpadł na przechodzącego przez ul. Freta 62-letniego Adama Dydyńskiego, kelnera, który dostał się pod samochód i zaceplony ubranem o repery przednich kół, zawiśł pod karoserją auta. Szofer niewstrzymał samochodu, owszem zwiększając jeszcze szybkość, włókł nieszczęśliwego na przestrzeni około pół kilometra, dopiero gdy ubranie zostało porwane na strzępy, pozostawił zmasakrowaną ofiarę na jezdni. Postępowy Ignasiak, widząc straszny wypadek, zawołał na szofera, by się zatrzymał. Auto jednak poczęło się oddalać z błyskawiczną szybkością.

Posterunkowy dobył wówczas rewolweru i dał 7 strzałów do oddalającego się samochodu. Z powodu ciemności strzały chybiły, szofer uciekł.

Dydyńskiego pogotowie ratunkowe przewiozło do szpitala Dzieciątka Jezus. Doznał on kilku ran szarpanych pleców i nóg oraz wstrząsu mózgu i nie odzyskałszy przytomności, zmarł. Prokurator prowadził dochodzenia.

X) Solanki Inowrocławskie. XX) Park zakładowy. XXX) Kawiarnia nad stawem.

Solanki Inowrocławskie.

Dnia 1 maja b. r. otwarto nowy sezon kąpielowy w Inowrocławiu, głośnym zdrowisku na całą Polskę ze swoich właściwości leczniczych, znanem nawet daleko poza granicami kraju.

Spółceństwo Polski Zachodniej, a mianowicie Pomorza i Wielkopolski zbyt mało przywiązuje zainteresowania dla tej miejscowości kuracyjnej, w myśl zapewne mądrej maksymy Andrzeja Maksymiljana Fredry: „Cudze chwalicie swego nie znacie.“

Tak jest bezsprzecznie. Bo gdyby było inaczej, t. zn. gdyby społeczeństwo tej części Polski znało dokładnie wartość leczniczą uzdrowiska inowrocławskiego, wówczas zakład ten już dziś osiągnąłby szczyt swojego rozwoju, a ilość jego kuracjuszy rokrocznie byłaby niepomierne wyższą aniżeli to jest obecnie.

Uzdrowisko Inowrocław położone jest na głównej linii kolejowej Warszawa — Toruń — Poznań i Kraków — Kłobucko — Bydgoszcz — Gdańsk. Dokładna data jego założenia przypada na rok 1875, choć należyty rozwój zakładu rozpoczyna się dopiero z chwilą powstania Polski. Rząd niemiecki nie miał przecież celu subwen-

cjonowania uzdrowiska ze względów politycznych. Z chwilą powstania Polski dla Inowrocławia otworzyły się nowe perspektywy, które uwieczono w r. 1922 całkowitą przebudową zakładów kąpielowych, zaprowadzeniem kąpiei borowinowych i słonecznych. Urządzenia kąpielowe obecnie odpowiadają w zupełności nowoczesnym wymaganiom.

Urządzenie zakładów kąpielowych.

Zakłady kąpielowe, obejmujące dwa potężne budynki z około 100 łazienkami i wszelkimi urządzeniami technicznymi poczekalnymi, oddzielnie dla kobiet i dla mężczyzn, obok pięknych sal odpoczynkowych, zaopatrzonych w leżanki. Znajduje się to wszystko w środku pięknego parku, który obejmuje do 200 morgów i który stanowi oddzielnie rozwijającą się całość, wobec czego solanki robią wrażenie samodzielnego środowiska kuracyjnego, niczem nie związanego z miastem.

Obok zakładu kąpielowego znajduje się kryty deptak oraz pawilon wód mineralnych. W zachodniej części parku jest kawiarnia i duży staw z łódkami do wioślowania; nad stawem place tenisowe, place dla dzieci, klomby, a w środku parku wodotrysk. Również w parku mieści się wielki plac sportowy do wszelkiego rodzaju ćwiczeń.

Cienista aleja łączy park solankowy z hotelem kuracyjnym, który również otoczony jest parkiem i posiada obok pokojów mieszkalnych dla kuracjuszy salę dla zgromadzeń towarzyskich, gdzie odbywają się także tradycyjne reüniony. Obok zbudowano w roku bieżącym stację meteorologiczną.

Wycieczki w okolice.

Obok Inowrocławia znajduje się historyczna Kruszwica, kolebka Polski, miejsce licznych wycieczek. Nieco dalej Strzelno z cennymi kościołami, a w kierunku Poznania Mogilno, Trzemeszno i Gnieszno. O godzinę drogi Toruń z licznymi zabytkami architektonicznymi oraz słynna z urządzeń wodnych, tonąca w zieleni Bydgoszcz.

Czyż wszystkie wylczone właściwości Inowrocławia nie przemawiają za tem, żeby nasze społeczeństwo, miast wyjeżdżać na dalekie rubieże kraju lub zagranicę, korzystało z Solanek Inowrocławskich? Napewno i bezsprzecznie tak!

Zrozumienie własnego przez kuracjuszy interesu postępuje naprzód, bo gdy jeszcze w roku 1924 liczba leczących się wynosiła zaledwie 3000 osób, w roku 1927 dosięgła 6000. W tym roku sezon zapowiada się jeszcze lepiej. Nic zresztą dziwnego, bo ceny kąpielowe i samo utrzymanie w zakładzie jest daleko przystępniejsze, niż w innych uzdrowiskach Polski.

Wschodnie przysłowia o kobiecie i miłości.

Kto ma kobietę, nie zazna spokoju: zanim się żenisz, doświadcz przedtem złego humoru kobiety.

Dobre wino i piękna kobieta, są to dwie trucizny bardzo słodkie.

Zakochany bierze wszystkich za niewi domych, jego zaś biorą wszyscy za szalonego.

Król i kochanek nie potrzebują kompana.

Zakochany potrzebuje cierpliwości lub podróży.

Jeśli się kochasz, uciekaj w góry.

Miłość winna być wzajemną.

Miłość grzeje, ale nie świeci.

Pięknem jest to, co sercu się podoba.

Świadectwo serca wleceć znaczy, niż stu świadków.

Ten zasługuje na miano zakochanego, kto, blednąc po śniegu nie pozostawia na nim śladu stóp swoich.

Jeśli nie chcesz pracować, zakochaj się.

Miłość ma coś z ognia: gdziekolwiek się ukaże, jest widoczna.

Kto jest dalekim od oka, jeszcze dalszym jest od serca.

Serce jest pałacem, oko jest furtką; kto nie wejdzie w furtkę, nie dostanie się do pałacu. Do pałacu bowiem wchodzi się przez furtkę.

Jakie będzie lato?

Z dniem 21 czerwca rozpoczęło się lato astronomiczne i kończy się 21-go września. Chłodną, czasami nawet zimną i dżdżystą wiosną, mamy poza sobą. Jakie będzie lato?

Czerwiec skończy się dżdżysty i chłodny. Lipiec wykaże jeszcze pewne do niego podobieństwo w pierwszych 3-4 dniach. Potem nastąpi okres, przynoszący ciepła i upały, mniej więcej do 24 lipca. Przejściowe ochłodzenie z opadami około 11, 16 i 20 lipca. Burzliwie szczególnie na początku.

Sierpień będzie również dość ciepły, lecz dość zmienny co do temperatury i

pogody wogóle. Dużo lokalnych opadów. Ochłodzenie nastąpi około 4, 15 i 20 sierpnia.

Wrzesień będzie dość ciepły i piękny, szczególnie w swej drugiej połowie. Większe opady i ochłodzenia nastąpią około 4 i 8 września, potem w połowie i końcu tego ostatniego miesiąca letniego. Tak brzmią przepowiednie, tak samo pewne, jak zawarte w przysłowiu: „Gdy kur na gnoju pleje, to albo będzie pogoda, albo cię deszcz zleje“.

Ciekawe wiadomości.

Cud przyrody.

W grobie króla egipskiego czyli tak zwanego faraona Tutankhamena, znaleziono na złotej miseczce zupełnie zdrowe ziarna pszenicy, które liczyły trzy tysiące lat. Przed tylu latami zebrano je kiedyś nad brzegami Nilu w Egipcie i przez tyle lat zachowały uśpione życie i zdolność kiełkowania.

Anglicy ziarna te wzięli ze sobą i posiali na najlepszej pszenicznej ziemi w Kanadzie. I oto weszła ta odwieczna pszenica i dała piękne plony. Za drogie pieniądze sprzedawano chleb z tej egipskiej odwiecznej pszenicy. Zdarzenie to jest podobno prawdziwe.

Rozmaitości.

Czy księża przestaną chodzić w sutannach?

Jeszcze w maju b. r. grupa biskupów włoskich, zwróciła się do odpowiedzialnej Kongregacji z prośbą, aby we wszystkich krajach, w których księża świeckich obowiązuje noszenie sutanny, a przede wszystkim we Włoszech, zarządzo no zniesienie tego stroju i zastąpienie go przez specjalnie określoną formę surduta, praktykowaną już w wielu okolicach. Prośba umotywowana była względami wygody oraz oszczędności z uwagi na to, że sutanna jest nie tylko strojem kosztowniejszym niż ubiór surdutowy, lecz także daleko szybciej ulega zużyciu.

Na prośbę tę jeszcze odpowiedzi nie udzielono. Ostatnio jednak dzienniki katolickie włoskie, poinformowały, że Kongregacja ma zamiar udzielić odpowiedzi niejako kompromisowej. Ma orzec, że nie widzi potrzeby zamieniania zasadniczych norm obowiązujących, ma jednak zarazem przyznać biskupom najzupełniejszą swobodę określenia dla podległego im kleru takiej formy stroju, jaką będą uważali za właściwą.

Przed dymisją Parkera Gilberta.

W związku z nominacją Piotra Jays na zastępcę generalnego agenta reparacyjnego Gilberta donoszą o dymisji generalnego agenta.

Wesoły kącik.

W sądzie.

— O coście się pobili?
— Proszę pana sędziego było tak: Jestem winien temu tutaj dwadzieścia złotych. On mi nawymyślał za to, że mu tego długu nie płacę, a że ja nie lubię być komukolwiek coś dłużnym, więc lunąłem go kijem przez łeb.